

OBSAH

1	Úvodní slovo (Stanislav Havelka)	9
1.1	Našemu čtenáři	9
1.2	Některé údaje z historie pediatrické revmatologie	10
2	Imunogenetická predispozice a revmatologie období růstu (Marie Černá)	14
2.1	Polygenní dědičnost autoimunitních chorob	14
2.2	Predispoziční imunogenetické faktory	16
2.3	Diagnostický význam predispozičních genetických faktorů	31
3	Imunologie revmatických chorob dětského věku (Jiřina Bartůňková)	36
3.1	Autoimunitní systémové choroby a teorie vzniku autoimunity	36
3.2	Mechanismy tolerance	39
3.3	Mozaika autoimunity	41
3.4	Mechanismy tkáňového poškození u autoimunitních chorob	44
3.5	Imunologická diagnostika revmatických chorob	48
3.6	Zkratky	57
4	Juvenilní idiopatická artritida (JIA) (Dana Němcová)	58
4.1	Obecná charakteristika	58
4.2	Klasifikace	58
4.3	ILAR kritéria	59
4.4	Etiopatogeneze	64
4.5	Epidemiologie	65
4.6	Klinické typy JIA	70
4.7	Polyartikulární forma - séronegativní (RF-)	77
4.8	Polyartikulární forma - séropozitivní (RF+)	77
4.9	Oligoartikulární forma	80
4.10	Psoriatická artritida	84
4.11	Hematologické a imunologické parametry JIA	84
4.12	Rentgenové nálezy u dětí s JIA	86
4.13	Terapie	87
4.14	Hodnocení aktivity onemocnění	95
4.15	Důsledky onemocnění	96
4.16	Mortalita	98
4.17	Mimokloubní projevy	98
4.18	Růst	101
4.19	Puberta	101
4.20	Gravidita	102
4.21	Faktory určující vývoj	102
4.22	Laboratorní vyšetření	102
4.23	Výhledy	103
4.24	Očkování u juvenilní idiopatické artritidy	103

5	Systémový lupus erythematosus (Pavla Doležalová, Jozef Hoza)	107
5.1	Epidemiologie SLE	107
5.2	Klasifikace SLE	108
5.3	Etiologie a patogeneze	108
5.4	Projevy postižení jednotlivých systémů	112
5.5	SLE a gravidita	123
5.6	Novorozenecký lupus erythematosus	124
5.7	SLE a infekce	126
5.8	Hodnocení závažnosti SLE	127
5.9	Léčba SLE	127
5.10	Průběh a prognóza SLE	132
6	Juvenilní idiopatické zánětlivé myopatie (Pavla Doležalová)	137
6.1	Epidemiologie	139
6.2	Diagnostická kritéria	139
6.3	Etiologie a patogeneze	140
6.4	Klinický obraz	142
6.5	Vyšetření	146
6.6	Průběh onemocnění a prognóza	150
6.7	Terapie	152
6.8	Diferenciální diagnostika	154
7	Juvenilní sklerodermie (JSS) (Dana Němcová)	162
7.1	Úvod	162
7.2	Systémová sklerodermie	164
7.3	Lokalizovaná sklerodermie	168
7.4	Diferenciální diagnostika	171
7.5	Eozinofilní fasciitida (EF)	173
8	Sjögrenův syndrom u dětí (SjS) (Dana Němcová)	175
8.1	Obecná charakteristika	175
8.2	Klinický obraz	176
8.3	Laboratorní nálezy	177
8.4	Terapie	178
9	Smišené onemocnění pojiva (MCTD - mixed connective tissue disease) (Dana Němcová)	180
9.1	Definice	180
9.2	Epidemiologie	180
9.3	Patogeneze	181
9.4	Histopatologie	181
9.5	Klinické projevy	181
9.6	Laboratorní nálezy	184
9.7	Prognóza a terapie	184
10	Vaskulitické syndromy u dětí (Pavla Doležalová)	186
10.1	Úvod	186
10.2	Klasifikace vaskulitid	186
10.3	Etiologie vaskulitid	188
10.4	Patogeneze vaskulitid	189
10.5	Henochova-Schönleinova purpura	190
10.6	Jiné leukocytoklastické vaskulitidy	192
10.7	Kawasakiho nemoc (mukokutánní lymfodulární syndrom)	193

10.8	Polyarteritidy	199
10.9	Takayasuova arteritida (TA)	200
10.10	Wegenerova granulomatóza	202
10.11	Jiné granulomatózní vaskulitidy	203
10.12	Jiné vaskulitické syndromy	204
10.13	Stavy napodobující systémové vaskulitidy	204
11	Spondylartritidy v dětském věku (Kateřina Jarošová)	208
11.1	Úvod	208
11.2	Z historie ankylozující spondylitidy	208
11.3	Klasifikace	210
11.4	Epidemiologie	212
11.5	Etiopatogeneze	212
11.6	Klinický obraz	213
11.7	Terapie	217
12	Juvenilní psoriatická artritida (JpsA) (Dana Němcová)	220
12.1	Úvod	220
12.2	Definice a klasifikační kritéria	220
12.3	Epidemiologie	221
12.4	Genetika	222
12.5	Klinické projevy	222
13	Diferenciální diagnostika artritidy v dětském věku (Pavla Doležalová)	226
13.1	Poruchy z převážně mechanických příčin	230
13.2	Zánětlivá onemocnění	233
13.3	Hematologická a nádorová onemocnění	242
13.4	Endokrinní a metabolická onemocnění	246
13.5	Artropatie provázející kongenitální či familiární onemocnění	246
13.6	Syndromy amplifikace bolesti (idiopatické bolestivé syndromy)	248
14	Rehabilitace (Yvona Šulcová)	252
14.1	Polohování	255
14.2	Pohybová a fyzikální terapie	257
14.3	Pohybová terapie jednotlivých kloubů	260
14.4	Další součásti komplexní léčby	282
14.5	Rodina a škola	286
15	Revmatochirurgie období růstu a dospívání (Pavel Vavřík)	289
15.1	Úvod	289
15.2	Profylaktické výkony	290
15.3	Rekonstrukční výkony	291
15.4	Závěr	301
16	Některé styčné problémy osteologie a revmatologie (Stanislav Havelka, Milan Bayer)	302
16.1	Vývoj skeletu v dětství a dospívání	302
16.2	Období růstu a osteoporóza – několik poznámek	304
16.3	Idiopatická juvenilní osteoporóza (IJOP)	308
16.4	Osteogenesis imperfecta (OI)	309
16.5	Kostní postižení při JIA (juvenilní idiopatická artritida)	310
16.6	Celiakie	312
16.7	Chronická zánětlivá onemocnění střev	313
16.8	Cystická fibróza (CF)	314

16.9	Nádorová onemocnění	314
16.10	Hypogonadismus	315
16.11	Diabetes mellitus	315
16.12	Mentální anorexie	316
16.13	Fyzická zátěž a skelet	316
16.14	Fibrodysplasia ossificans progressiva (FOP)	318
16.15	Kašimova-Beckova osteoartropatie	319
16.16	K prevenci osteoartrózy	319
Seznam zkratk		324
Seznam obrázků		326
O autorech		330
Rejstřík		334